

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1993-1994

20 JUIN 1994

**Proposition de loi spéciale complétant
l'article 92bis, § 4quater, de la loi
spéciale du 8 août 1980 de réformes
institutionnelles**

 (Déposée par M. Erdman et consorts)

DEVELOPPEMENTS

En exécution de l'accord de la Saint-Michel, la Constitution (1) a prévu la scission de la province de Brabant au 1er janvier 1995 et la répartition des membres de son personnel et de son patrimoine entre la province du Brabant wallon, la province du Brabant flamand, la Région de Bruxelles-Capitale, les autorités et institutions visées aux articles 135 et 136, ainsi que l'autorité fédérale, suivant les modalités réglées par une loi adoptée à la majorité prévue à l'article 4, dernier alinéa, de la Constitution.

Suivant l'article 92bis, § 4quater, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, inséré par l'article 61 de la loi spéciale du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'Etat, l'autorité fédérale, la Communauté française, la Communauté flamande et les régions doivent conclure, pour réaliser ces transferts, un accord de coopération.

 (1) Titre IX, VI, § 3, de la Constitution.
BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1993-1994

20 JUNI 1994

**Voorstel van bijzondere wet tot aanvul-
ling van artikel 92bis, § 4quater, van
de bijzondere wet van 8 augustus
1980 tot hervorming der instellingen**

 (Ingediend door de heer Erdman c.s.)

TOELICHTING

In uitvoering van het Sint-Michielsakkoord werd in de Grondwet (1) voorzien in de splitsing van de provincie Brabant op 1 januari 1995 en in de verdeling van haar personeelsleden en haar patrimonium onder de provincie Waals-Brabant, de provincie Vlaams-Brabant, het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de overheden en instellingen bedoeld in de artikelen 135 en 136, alsook de federale overheid, volgens de modaliteiten geregeld door een wet die werd aangenomen met de meerderheid bepaald in artikel 4, laatste lid, van de Grondwet.

Volgens artikel 92bis, § 4quater, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, ingevoegd bij artikel 61 van de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, moeten de federale overheid, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de gewesten een samenwerkingsakkoord sluiten om deze overhevelingen te verwezenlijken.

 (1) Titel IX, VI, § 3, van de Grondwet.

Cette disposition précise que « l'accord de coopération relatif au transfert du personnel ne sera conclu qu'après concertation avec les organisations syndicales représentatives du personnel.

Le transfert des membres du personnel se fait avec le maintien de leur grade, ou avec un grade similaire, et de leur qualité.

Ils conservent au moins la rémunération et l'ancienneté qu'ils avaient ou auraient eues s'ils avaient continué d'exercer dans leur service d'origine la fonction qu'ils exerçaient au moment de leur transfert. »

Si ce texte prévoit certaines garanties concernant le grade, l'ancienneté et les statuts administratif et pécuniaire des agents transférés, il ne maintient cependant pas le régime de pension spécifique applicable à ce personnel.

Il convient de faire une distinction entre les agents transférés au 1er janvier 1995, pour lesquels la situation varie encore suivant l'institution à laquelle ils sont transférés, et ceux admis à la pension avant cette date.

Pour les agents transférés à la province du Brabant wallon et à celle du Brabant flamand et aux trois commissions bruxelloises (1), une forme de garantie pourrait, le cas échéant, être incluse dans ces régimes de pension propres à ces différents pouvoirs, étant donné que ceux-ci disposent, sous réserve de l'approbation par leur autorité de tutelle, de la faculté d'accorder à leurs agents une pension plus favorable que celle des agents fédéraux. Ces pouvoirs pourraient, s'ils le désirent, maintenir l'ancien régime de la province de Brabant ou créer un tout nouveau régime de pension de retraite, ces pensions étant à la charge de leurs budgets respectifs. Ce problème ne se poserait pas en matière de pensions de survie, les divers pouvoirs étant tenus d'appliquer les dispositions de la loi Mainil.

Par contre, pour les agents transférés à l'autorité fédérale ou à la Région de Bruxelles-Capitale (2), les

Deze bepaling stelt eveneens dat « het samenwerkingsakkoord betreffende de overheveling van het personeel slechts kan worden gesloten na overleg met de representatieve vakorganisaties van het personeel.

De overgang van personeelsleden geschiedt met hun graad of een gelijkwaardige graad en in hun hoedanigheid.

Zij behouden ten minste de bezoldiging en de anciënniteit die zij hadden of zouden verkregen hebben indien zij in hun dienst van herkomst het ambt hadden blijven uitoefenen dat zij bij hun overplaatsing bekleedden. »

Hoewel deze tekst in een aantal waarborgen voorziet in verband met de graad, de anciënniteit en het administratief en geldelijk statuut van de overgehevelde personeelsleden, behoudt hij echter niet de specifieke pensioenregeling die op dit personeel van toepassing is.

Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen de personeelsleden die op 1 januari 1995 worden overgeheveld en voor wie de situatie nog varieert naargelang van de instelling waarnaar ze overgeplaatst worden en degenen die vóór die datum in ruste worden gesteld.

Voor de personeelsleden die naar de provincies Waals-Brabant en Vlaams-Brabant en de drie Brusselse Commissies (1) worden overgeheveld, zou in voorkomend geval een vorm van waarborg kunnen worden ingebouwd in deze pensioenregelingen die eigen zijn aan deze verschillende overheden, aangezien deze onder voorbehoud van de goedkeuring door hun toezichhoudende overheid over de mogelijkheid beschikken aan hun personeelsleden een pensioen toe te kennen dat gunstiger is dan dat van de federale personeelsleden. Deze overheden zouden, als ze dat wensen, de oude regeling van de provincie Brabant kunnen behouden of een volledig nieuwe regeling voor rustpensioenen uitwerken, waarbij deze pensioenen ten laste van hun respectieve begroting zouden vallen. Dit probleem zou zich niet voordoen inzake overlevingspensioenen, aangezien de verschillende overheden gehouden zijn de bepalingen van de wet-Mainil toe te passen.

Voor de personeelsleden echter die naar de federale overheid of het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest (2)

(1) Suivant l'article 79, § 1er, de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, « chaque collège nomme et révoque les membres de ses services. Il en fixe le statut administratif et pécuniaire ». Aucune réserve en matière de pension n'est prévue par cette disposition.

(2) Suivant l'article 40 de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, l'article 87 de la loi spéciale du 8 août 1980 est applicable, moyennant les adaptations nécessaires, à la Région de Bruxelles-Capitale.

(1) Volgens artikel 79, § 1, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen « benoemt en ontslaat elk college de leden van zijn diensten. Het stelt hun administratief en geldelijk statuut vast ». Deze bepaling voorziet in geen enkel voorbehoud inzake pensioenen.

(2) Volgens artikel 40 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen is artikel 87 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 — met de nodige aanpassingen — van toepassing op het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

règles légales et statutaires applicables au personnel de l'Etat s'appliqueraient en vertu de l'article 87, § 3, de la loi spéciale du 8 août 1980.

Face à cette disparité, une clause de garantie en matière de pension, prévue dans d'autres cas de transfert (1), doit, pour des motifs d'équité, être prévue ici également.

Une telle clause de garantie ne peut cependant être prévue que par une modification de la loi spéciale votée aux majorités prévues à cet effet.

La question des pensions en cours à la date de la scission de la province est réglée par l'accord de coopération visé par l'article 92bis, § 4quater, de la loi spéciale du 8 août 1980.

La continuité du paiement des pensions dont la charge incombe à la province de Brabant est, à l'égard du personnel de la province admis à la pension jusqu'au 31 décembre 1994, garantie dans le cadre de l'exécution d'un contrat de rentes viagères, passé le 25 février 1993 entre la province de Brabant et la Société mutuelle des administrations publiques (S.M.A.P.).

L'accord de coopération organise la répartition des charges financières qui résultent de l'exécution de ce contrat à raison de 25 p.c. à la province du Brabant wallon, 35 p.c. à la province du Brabant flamand et 40 p.c. à la Région de Bruxelles-Capitale, la part revenant à cette dernière devant elle-même être répartie entre les différentes institutions bruxelloises suivant une clé à débattre entre elles ou, à défaut, à raison d'un quart à chacune d'elles.

En ce qui concerne les péréquations, il est fait, suivant l'accord de coopération, référence à l'évolution des rémunérations de l'Etat fédéral.

*
* *

(1) Notamment lors du transfert de membres du personnel de l'Agglomération bruxelloise aux services de l'Exécutif de la Région de Bruxelles-Capitale — Article 56, alinéa 6, de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises.

worden overgeheveld, zouden de wettelijke en statutaire regelen die op het rijkspersoneel toegepast worden, van toepassing zijn krachtens artikel 87, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Ten aanzien van deze discrepantie moet hier om billijkheidsredenen eveneens worden voorzien in een waarborgclausule inzake pensioenen, waarin in andere gevallen van overheveling (1) is voorzien.

In een dergelijke waarborgclausule kan echter slechts worden voorzien door een wijziging van de bijzondere wet die wordt gestemd met de daartoe vastgestelde meerderheden.

Het probleem van de pensioenen die op de dag van de splitsing van de provincie lopende zijn, wordt geregeld door het samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 92bis, § 4quater, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

De continuïteit van de uitbetaling van de pensioenen waarvan de last door de provincie Brabant moet worden gedragen, wordt ten opzichte van het provinciepersoneel dat tot 31 december 1994 in ruste wordt gesteld, gewaarborgd in het kader van de uitvoering van een lijfrentecontract dat op 25 februari 1993 werd gesloten tussen de provincie Brabant en de Onderlinge Maatschappij der Openbare Besturen (O.M.O.B.).

Het samenwerkingsakkoord organiseert de verdeling van de financiële lasten die uit de uitvoering van dit contract voortvloeien, naar rata van 25 pct. aan de provincie Waals-Brabant, 35 pct. aan de provincie Vlaams-Brabant en 40 pct. aan het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, waarbij het deel dat aan dit laatste toekomt zelf verdeeld moet worden onder de verschillende Brusselse instellingen volgens een sleutel die zij onder elkaar moeten bepalen of bij ontstentenis daarvan, naar rata van een vierde aan elk ervan.

Wat de péréquaties betreft, wordt volgens het samenwerkingsakkoord verwezen naar de evolutie van de bezoldigingen bij de federale Staat.

Fred ERDMAN.

*
* *

(1) Met name bij de overheveling van personeelsleden van de Brusselse Agglomeratie naar de diensten van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve — Artikel 56, zesde lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen.

PROPOSITION DE LOI SPECIALE

Article premier

L'article 92bis, § 4^{quater}, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, inséré par la loi spéciale du 16 juillet 1993, est complété par les alinéas suivants :

« Le montant de la pension qui sera accordée aux agents de la province de Brabant transférés en exécution de la présente disposition à l'Etat fédéral, à la province du Brabant flamand, à la province du Brabant wallon, à la Région de Bruxelles-Capitale, à la Commission communautaire française, à la Commission communautaire flamande ou à la Commission communautaire commune, ne pourra être inférieur au montant de la pension qu'ils auraient obtenue conformément aux dispositions législatives et réglementaires qui leur étaient applicables au moment du transfert, mais compte tenu des modifications que ces dispositions auraient subies ultérieurement en vertu de mesures générales applicables à l'institution à laquelle ils appartenaient au moment du transfert.

Les modalités de prise en charge des dépenses complémentaires résultant de la garantie prévue à l'alinéa 5 peuvent être fixées par le Roi, sur proposition du ministre qui a les pensions dans ses attributions. »

Art. 2

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

VOORSTEL VAN BIJZONDERE WET

Artikel 1

Artikel 92bis, § 4^{quater}, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, ingevoegd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993, wordt aangevuld met de volgende leden :

« Het bedrag van het pensioen dat zal worden toegekend aan de personeelsleden van de provincie Brabant die in uitvoering van deze bepaling naar de federale Staat, de provincie Vlaams-Brabant, de provincie Waals-Brabant, het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de Franse Gemeenschapscommissie, de Vlaamse Gemeenschapscommissie of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie worden overgeheveld, mag niet lager zijn dan het bedrag van het pensioen dat zij zouden hebben gekregen overeenkomstig de wettelijke en reglementaire bepalingen die op het ogenblik van de overheveling op hen van toepassing waren, maar rekening houdend met de wijzigingen die deze bepalingen later zouden hebben ondergaan krachtens algemene maatregelen die van toepassing zijn op de instelling waartoe ze op het ogenblik van de overheveling behoorden.

De modaliteiten voor het ten laste nemen van de bijkomende uitgaven die het gevolg zijn van de in het vijfde lid gestelde waarborg, kunnen door de Koning worden vastgesteld op de voordracht van de minister die bevoegd is voor pensioenen. »

Art. 2

Deze wet treedt in werking de dag waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Fred ERDMAN.
Johan DE ROO.
Roger LALLEMAND.
Pierre WINTGENS.
Frans LOZIE.
Jean-François VAES.
Jacques MARCHAL.
Jan LOONES.